

## ΙΣΤΟΡΙΑ Β΄ ΤΑΞΗΣ ΓΕΝΙΚΟΥ ΛΥΚΕΙΟΥ

### 3<sup>ο</sup> ΘΕΜΑ

Συνδυάζοντας τις ιστορικές σας γνώσεις με τις απαραίτητες πληροφορίες από τα κείμενα που σας δίνονται, να αναφερθείτε:

α. στις απόψεις του Τζον Λοκ για τη διακυβέρνηση ενός κράτους. (μονάδες 12)

β. στις απόψεις του Μοντεσκιέ για τη διάκριση των εξουσιών. (μονάδες 13)

**Μονάδες 25**

### ΚΕΙΜΕΝΟ 1

#### Ο Λοκ για το κράτος και τους άρχοντες

Το κράτος είναι, κατά την άποψή μου, μία ανθρώπινη κοινωνία που μόνο σκοπό έχει τη διατήρηση και την προώθηση των κοινωνικών αγαθών. Ονομάζουμε κοινωνικά αγαθά τη ζωή, την ελευθερία, τη φυσική ακεραιότητα και την απουσία της δυστυχίας και την κατοχή εξωτερικών αγαθών όπως είναι η γη, τα χρήματα, τα έπιπλα και ούτω καθ' εξής. Είναι καθήκον του πολιτικού άρχοντα να διατηρεί υγιή και ακέραη μία δίκαιη κατοχή αυτών των αγαθών που αφορούν αυτή τη ζωή, για όλο αυτόν τον πληθυσμό γενικώς και για κάθε ξεχωριστό υπήκοο συγκεκριμένα, μέσα από νόμους που θα ισχύουν με τον ίδιο τρόπο για όλους. [...] Λέω κατ' αρχάς ότι ο άρχοντας δεν πρέπει να ανέχεται κανένα δόγμα πολέμιο και αντίθετο στην ανθρώπινη κοινωνία ή στα σωστά ήθη τα οποία είναι απαραίτητα για τη διατήρηση της πολιτικής κοινωνίας.

U. Νικόλα, *Ανθολογία της φιλοσοφίας*, (μτφρ.: Πηνελόπη Τριαδά), εκδ. Ενάλιος, Αθήνα 2007, σελ. 278

### ΚΕΙΜΕΝΟ 2

#### Ο Μοντεσκιέ για τις εξουσίες

Όταν στο ίδιο πρόσωπο ή στο ίδιο πολιτικό σώμα, που ασκεί την αρχή, η νομοθετική εξουσία είναι ενωμένη με την εκτελεστική, δεν υπάρχει καθόλου ελευθερία γιατί μπορεί ο ίδιος ο μονάρχης η ίδια γερούσια να κάνει νόμους τυραννικούς και να τους εφαρμόσει με τρόπο τυραννικό. Επίσης δεν υπάρχει καθόλου ελευθερία, όταν η δικαστική εξουσία δεν χωρίζεται απ' τη νομοθετική και την εκτελεστική. Αν ήταν συνδεδεμένη με τη νομοθετική, η πίεση πάνω στη ζωή και την ελευθερία των πολιτών θα ήταν αυταρχική, γιατί ο ίδιος ο δικαστής θα ήταν και νομοθέτης. Αν ήταν συνδεδεμένη με την εκτελεστική εξουσία, ο

δικαστής θα μπορούσε να έχει τη δύναμη ενός καταπιεστή. Το παν θα χανόταν αν ο ίδιος ο άνθρωπος ή το ίδιο σώμα αρχόντων ή ευγενών ή του λαού, ασκούσαν ταυτόχρονα αυτές τις τρεις εξουσίες: δηλαδή, το να νομοθετεί, να εφαρμόζει τις δημόσιες αποφάσεις και να δικάζει τα εγκλήματα, ή τις διαφορές των ιδιωτών.

Montesquieu, *Το πνεύμα των νόμων*, (μτφρ.:Γρ. Λιόνης), εκδ. Αναγνωστίδη, σελ. 150